

Vergadering Raad van Bestuur

Datum	14 november 2023		
Agendapunt	Agendapunt 16	Nummer	23 – 417
Onderwerp	Hoofdlijn en proces MFO 2024-2029		
Directeur	Directeur SBK		
Opsteller	[REDACTED]		
Portefeuillehouder RvB	Maarten Camps		

Onderwerp heeft instemming van

Directeur	Toelichting
FEZ	

Door Raad van bestuur te nemen besluiten

1. RvB bespreekt de concept MFO 2024-2029.

Samenvatting onderwerp en reden bespreking**Aanleiding**

In de RvB van 3 oktober is de hoofdlijn van de MFO 2024-2029 besproken. Op basis hiervan hebben FEZ en SBK met input van de betrokken divisies een concept MFO uitgewerkt. Deze ligt hier voor ter bespreking. Op grond van deze bespreking en actualiteit wordt een definitieve versie opgesteld die op 12 december ter vaststelling in de Raad ligt. Na vaststelling vindt verzending plaats aan SZW.

We geven in de MFO 2024-2029 inzicht in het financiële beeld voor de komende jaren en geven aan op welke punten we met SZW in overleg willen over extra middelen. Door in december de Meerjarige Financiële Ontwikkelingen (MFO) aan te leveren bij de minister, sluiten we goed aan op het begrotingsproces van SZW en het Rijk. De MFO is daarmee onze input aan SZW voor de voorjaarsbesluitvorming van het kabinet in 2024. (zie 'achtergrond')

Context

Om uitvoering te geven aan onze maatschappelijke opdracht en veranderagenda moeten wij als publieke dienstverlener over voldoende middelen beschikken. Tegelijkertijd weten we dat het Rijk voor een forse bezuinigingsopgave staat¹. Ervaringen uit het verleden hebben geleerd dat ongerichte bezuinigingen burgers in de knel heeft gebracht met als gevolg de reparaties via WaU en naar aanleiding van de Toeslagenaffaire. De MFO biedt een kans om, naast individuele claims, het belang van voldoende middelen voor de uitvoering van onze publieke taken onder de aandacht te brengen. Tegelijkertijd kan dit gevolgen hebben voor de mogelijkheden die SZW ziet om claims toe te kennen.

Inhoud Concept definitieve MFO 2024-2029H1. Financieel beeld

Het uitvoeringskostenbudget voor 2024 bedraagt € 2.385 mln. Het budget is daarmee in 2024 significant lager dan in 2023. Deze afname wordt voor het grootste deel door lagere (verwachte) cliëntenaantallen. Vooral bij de ZW ligt de raming fors lager t.o.v. de begroting 2023. Kanttekening bij het lagere uitvoeringsbudget is dat er nog toekenning moet plaatsvinden van budget voor de uitvoering van de NOW in 2024. Daarbij gaat het om de definitieve subsidievaststellingen die kunnen leiden tot terugbetalingen of verrekeningen. De verwachting is dat deze kosten iets lager zullen zijn dan de toegekende 29 mln. in 2023. Voor alle wetten samen daalt het uitvoeringskostenbudget met ca. € 76 mln.

Eind 2022 bedroeg de stand van de reserves € 78 mln. voor het bestemmingsfonds en € 102 mln. voor de egaliseringsreserve. Voor 2023 wordt er geen mutatie voor het bestemmingsfonds verwacht. De egaliseringsreserve neemt naar verwachting toe met ca. € 8 mln. tot de maximumomvang van € 109 mln. Ultimo 2023 bedraagt de totale reservepositie naar verwachting € 187 mln.

¹ Volgend kabinet zal 17 miljard moeten besparen ([link](#))

In de periode 2020 – 2023 is ons budget jaarlijks toegenomen. In 2024 daalt het budget van UWV voor het eerst sinds lange tijd substantieel. Daarmee slaat onze financiële positie in 2024 om. De afgelopen jaren was sprake van onderbesteding, omdat het feitelijke tempo waarmee we intern konden opschalen, achterbleef bij de snelle toename van ons budget. Nu doet het omgekeerde zich voor: het budget daalt waarschijnlijk sneller dan we de personele bezetting kunnen reduceren. In 2024 leidt dit mogelijk tot frictiekosten ten laste van onze reserves.

Afgezien van deze incidentele fluctuaties kende UWV de afgelopen jaren een structureel begrotingsevenwicht: er was voldoende financiering voor het uitvoeren van onze taken en het realiseren van de strategische doelstellingen. We verwachten dat, door een aantal ontwikkelingen, dit begrotingsevenwicht onder druk komt te staan. In de eerste plaats is de omvang van de ICT-portfolio de afgelopen jaren sterk gestegen en ligt de huidige omvang boven het door SZW gefinancierde deel. In de tweede plaats nemen de kosten toe door de problematiek met betrekking tot het Sociaal Medisch Beoordelen. UWV probeert met gerichte sturing de uitvoeringskosten binnen de financiële kaders te houden, maar we verwachten dat dit niet lukt voor de extra kosten voor het oplossen van de problematiek van het Sociaal Medisch Beoordelen.

Uiteraard is er sprake van een onzekerheidsmarge. Intern sturen we strak op onze budgetbesteding, maar externe risico's kunnen een grotere impact hebben. In hoofdstuk 3 gaan we in op de potentiële risico's, die we nu zien.

H.2 Financiële bespreekpunten

De claims in de concept MFO worden richting de definitieve MFO (12 december, zie 'vervolgproces') aangescherpt op basis van de verdere interne uitwerking en de afstemming met SZW:

1. Sociaal-medisch beoordelen; [REDACTED].

Met betrekking tot Sociaal Medisch Beoordelen lopen nu en in de komende jaren een aantal inrichtings- en implementatietrajecten. Het inrichten van sociaal medische centra waarin duale sturing en het werken met taakdelegatie de nodige tijd en aandacht vraagt. Daarnaast worden werkprocessen verder geoptimaliseerd. Hiervan heeft een groot deel betrekking op onze IV. Voor de activiteiten naar aanleiding van de procesdoorlichting door EY moet nog bepaald welke activiteiten tot een financiële claim leiden. Gezien alle wijzigingen in onze dienstverlening de afgelopen jaren is ons huidige cost accounting model, dat onder andere is gebaseerd op verouderde normtijden, niet meer passend. Het is hiervoor wenselijk en noodzakelijk om met een normtijdenonderzoek aan de slag te gaan. Omdat feitelijk pas over circa drie jaren een stabiel en betrouwbaar (meetbaar) beeld in de uitvoering SMB ontstaat, hebben we de komende jaren nog te maken met een kostprijsberekening gebaseerd op het oude normtijdenonderzoek. Tot die tijd is er derhalve sprake van een bezetting die niet onderbouwd kan worden met een gevalideerde normtijd waardoor een niet gefinancierde kostenpost resteert. Tot slot is extra personeel nodig voor het wegwerken van de achterstanden.

Wet Digitale Overheid (WDO): [REDACTED]

De wetgeving rond de WDO bestaat uit een kaderwet en veel aanvullende regelgeving. Deze regelgeving wordt gefaseerd ontwikkeld en getoetst. De gefaseerde oplevering van de lagere regelgeving betekent dat er geen totale WDO-opdracht ligt voor de implementatie en dat de financiering vanuit wet- en regelgeving dus ook fasegewijs moet worden geregeld. De kosten voor 2023 en 2024 worden voorsnog geraamd op respectievelijk [REDACTED] mln. en [REDACTED] mln. (waarvan ca. [REDACTED] mln. structureel). De ramingen voor 2025 en 2026 zijn nog niet volledig vast te stellen. De verwachting is dat de claim voor 2025 en 2026 zal toenemen. De reden is dat op dit moment in overleg met BZK analyses lopen op de startarchitectuur voor het kunnen aansluiten van alle (ook private) identificatiemiddelen en authenticatiediensten via het Stelsel Toegang. Die analyses worden pas in 2024 afgerond waarna UWV de kosten en benodigde verandercapaciteit kan vaststellen en in het projectportfolio 2025 en 2026 kan opnemen.

3. Modernisering Electronisch Bestuurlijk Verkeer (MEBV): [REDACTED]

Naar aanleiding van de kostenopgave in de MFO 2022-2027 is in 2022 meerjarig budget aan UWV toegekend. Jaarlijks actualiseren we de kostenopgave in de MFO. Ten opzichte van de MFO van vorig jaar leidt dit een (beperkte) daling van de totale claim tot [REDACTED] miljoen in 2025.

H3. Risico's

UWV onderkent een aantal financiële risico's die we nog niet allemaal volledig kunnen kwantificeren vanwege nog lopende ontwikkelingen of vanwege een grote mate van onzekerheid. Gezien het gezonde financieel beeld kunnen we financiële tegenvallers opvangen, maar een samenloop van een aantal van deze risico's gaat wellicht een te groot gat slaan in onze reservepositie. Het is nodig om deze risico's onder de aandacht van SZW te brengen om eventuele toekomstige verrassingen te voorkomen:

- CAO en Pensioendossier
- ICT kosten
- Informatiehuishouding

Vervolg proces MFO

SBK en FEZ werken gezamenlijk de MFO 2024-2029 uit op basis van onderstaande planning. Mocht daarbij extra overleg met SZW nodig zijn, dan plannen we dat aanvullend in. Divisies worden betrokken in de goede onderbouwing en toelichting van de financiële bespreekpunten.

Wanneer	Wat
nov t/m dec	Verdere uitwerking MFO
7 dec	Beleidsstafel Eigenaarsonderwerpen
12 dec	Driehoeksoverleg
12 dec	RvB vaststelling MFO en aanbiedingsbrief
14 dec	Directeurenoverleg Eigenaarsonderwerpen (ter info)
15 dec	Verzending MFO aan SZW

De MFO is bedoeld om SZW in stelling te brengen voor de begrotingsgesprekken met het ministerie van Financiën. Daarbij is het van belang om bij de uitwerking van de claims SZW goed mee te nemen in de argumentatie en onderbouwing van UWV. Zij moeten de noodzaak begrijpen van de claims die we indienen. Dat betekent niet dat de claims die in de MFO landen automatisch worden toegekend, maar dit stelt SZW wel in staat om zich daarvoor hard te maken richting het ministerie van Financiën. Het meenemen van SZW in aanloop tot de definitieve MFO verloopt waar mogelijk via de formele overlegstructuur met opdrachtgever en eigenaar en afhankelijk van de situatie op ad-hoc basis waar noodzakelijk.

Achtergrond

Waarom inventariseert UWV nu al financiële bespreekpunten voor 2025 en verder?

SZW moet zijn financiële wensen voor 2025, inclusief eventuele mee- en tegenvallers, begin 2024 melden aan het ministerie van Financiën. SZW besluit begin januari over de inzet ten aanzien van zijn financiële wensen. Door de MFO in december aan SZW te verzenden, sluit UWV optimaal aan op het jaarlijkse proces van de rijksbegroting. Claims die niet meelopen met de MFO missen het momentum, hetgeen doorgaans betekent dat SZW geen handelingsperspectief meer heeft.

Voorjaarsbesluitvorming

Begin 2024 moeten alle ministers hun financiële wensen voor 2025, inclusief eventuele mee- en tegenvallers, melden aan de minister van Financiën. De minister van Financiën voert met zijn collega ministers begrotingsgesprekken. De uitkomsten van deze gesprekken landen in de Voorjaarsnota; een tussentijds overzicht op de begroting van het lopende jaar (met daarin mee- en tegenvallers, intensiveringen en ombuigingen). In de zomer worden de afzonderlijke begrotingen van de ministeries geactualiseerd. In augustus besluit de Ministerraad over de rijksbegroting voor het volgende jaar. Vervolgens gaan de voorstellen voor advies naar de Raad van State. De begrotingen voor 2024 worden op Prinsjesdag in de vorm van wetsvoorstellen aan de Tweede Kamer aangeboden, met als overkoepelend stuk de Miljoenennota. We realiseren ons bij dit alles dat het niet helder is hoe de formatie van een nieuw kabinet en de voorjaarsbesluitvorming elkaar in 2024 gaan beïnvloeden.

Gevolgen voor mensen

Het wel of niet verkrijgen van financiering kan betekenen dat activiteiten wel of geen doorgang kunnen vinden en heeft derhalve impact op het wel of niet uitvoeren van taken verbonden aan deze activiteiten.

Kansen en risico's voor (de opdracht van) UWV

Het indienen van financiële bespreekpunten maakt het mogelijk deze extra activiteiten uit te voeren én dat financiering geen herallocatie binnen het eigen budget betekent.

Strategische aspecten van het besluit

Het indienen van financiële bespreekpunten geeft SZW handelingsperspectief voor de begroting van 2024.

Bedrijfsvoering (personeel/financieel)

Het indienen van financiële bespreekpunten maakt het mogelijk deze extra activiteiten uit te voeren én dat financiering geen herallocatie binnen het eigen budget betekent.

Duurzaamheid

Geen impact op duurzaamheid

Vervolgtraject besluitvorming

In de RvB van 3 oktober is de hoofdlijn van de MFO 2024-2029 besproken. Op basis hiervan hebben FEZ en SBK met input van de betrokken divisies een concept MFO uitgewerkt. Deze ligt hier voor ter bespreking. Op grond van deze bespreking en actualiteit wordt een definitieve versie opgesteld die op 12 december ter vaststelling in de Raad ligt. Na vaststelling vindt verzending plaats aan SZW. Zie ook 'vervolg proces MFO'.

Communicatie

De MFO is een formele brief van UWV aan het ministerie van SZW. De MFO wordt niet aan de Tweede Kamer gestuurd of gepubliceerd.

Openbaarheid

Deze documenten kunnen openbaar gemaakt worden (onderbouw ook de keuze voor opties 2, 3 en 4):

- Ja, in hun geheel
- Deels, markeer in de documenten wat niet openbaar gemaakt kan worden
- Nee, de bijbehorende bijlage(n) niet
- Nee, helemaal niet, omdat dit een conceptstuk betreft.